

prima instanță: Judecătoria Strășeni
Judecător: Dumitru Mîrzenco
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Domnica Manole
Ștefan Niță
Angela Bostan

DECIZIE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Iulia Sîrcu
Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru
Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Primăria Strășeni, casată integral hotărârea judecătorei Strășeni din 10 martie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost respinsă integral,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășenesc Strășeni, intervenienți accesorii Primăria Strășeni și Sîrcu Teodor, cu privire la anularea deciziei Consiliului orășenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015,

c o n s t a t ă:

La 10 februarie 2015, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în împotriva Consiliului orășenesc Strășeni, intervenienți accesorii Primăria Strășeni și Sîrcu Teodor, cu privire la anularea deciziei Consiliului orășenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015.

În motivarea acțiunii a indicat că, în urma efectuării controlului de legalitate a deciziei Consiliului orășenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015, cu privire la stingerea dreptului de posesiune, a constatat că aceasta a fost adoptată cu încălcarea legislației în vigoare.

Prin notificarea nr. 1304/OT4-2207 din 04 noiembrie 2015, în temeiul art. 68 alin. (2) din Legea cu privire la administrația publică locală, pct. 9 alin. (2) lit. a) și pct. 13 lit. e) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, a solicitat abrogarea deciziei nominalizate ca fiind emisă contrar legislației, însă, aceasta nu a fost abrogată.

Astfel menționează că, decizia contestată contravine garanțiilor constituționale de protecție a dreptului de proprietate și a principiului inviolabilității proprietății, deoarece nu ține de competența autorităților administrației publice locale de a decide în mod unilateral soarta terenurilor proprietate privată.

Stingerea dreptului de proprietate privată se realizează conform prevederilor art. 337-343 din Codul civil. Nu au fost aplicate prevederile art. 338 alin. (1) și (3) din Codul civil, care se referă la renunțarea dreptului de proprietate, proprietarul poate renunța oricând la dreptul de proprietate printr-o declarație în acest sens sau în alt mod care atestă cu certitudine că a renunțat la bun fără intenția de a păstra dreptul de proprietate asupra lui. Renunțarea la dreptul de proprietate se face printr-o declarație autentificată notarial și înscrisă în registrul bunurilor imobile.

Cererea anexată la decizia nr. 7/10 din 01 octombrie 2015 nu corespunde criteriilor menționate, fiindcă nu este o declarație autentificată notarial și înregistrată în registrul bunurilor imobile.

Totodată, dreptul de proprietate privată asupra terenului se dobândește în momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile. Cetățeanul, poate renunța la dreptul de proprietate asupra terenului înregistrat, fapt care va face posibilă identificarea terenului, prin suprafață, plan geometric și număr cadastral.

În decizia contestată nu s-a menționat corect că se stinge dreptul de posesiune asupra terenului cu suprafața de 0,25 ha, amplasat în extravilan, modul de folosință grădini, în urma decesului deținătorului de teren și renunțării benevole a succesorului de drept, fără atribuirea altui teren, fiind necesară identificarea terenului prin număr cadastral.

Menționează reclamantul că, terenul rămâne fără stăpân și preluarea lui în proprietate municipală poate avea loc doar prin depunerea acțiunii civile, în procedură specială, în instanța de judecată în corespundere cu art. 279 alin. (1) lit. i) și art. 327-330 din Codul civil, doar după respectarea procedurii de renunțare la dreptul de proprietate asupra terenului.

Solicită reclamantul, admiterea acțiunii și anularea deciziei Consiliului orașenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Strășeni din 03 februarie 2016, s-a dispus atragerea lui Sîrcu Teodor și Primăria or. Strășeni, în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 10 martie 2016, acțiunea a fost admisă. S-a anulat decizia Consiliului orașenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015, ca fiind ilegală în fond emisă contrar prevederilor legii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, s-a admis apelul declarat de Primăria orașului Strășeni, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Strășeni din 10 martie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă integral ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 16 septembrie 2016, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a contestat-o cu recurs prin intermediul oficiului poștal, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016 cu menținerea hotărârii Judecătoriei Strășeni din 10 martie 2016.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel eronat a făcut trimitere la art. 320 alin. (1) și (3) din Codul civil, prin care dreptul de proprietate asupra unui bun se poate dobândi prin ocupațiune, act juridic, succesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească. A fost aplicat eronat art. 321 alin. (2), care prevede că, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile

Socoate că instanța de apel eronat a concluzionat cum că decizia Consiliului orășenesc Strășeni este una legală, cu trimitere la faptul că Consiliul orășenesc Strășeni exercită din numele autorității publice locale drepturile proprietarului asupra bunurilor acestei autorități. De fapt, dreptul de posesiune asupra bunului imobil aparținea Tatianeî Sîrcu. Stingerea dreptului de proprietate/posesiune urma a fi efectuat în baza cererii de puse de Tatiana Sîrcu sau în cazul decesului acesteia, în baza cererii succesorului legal. Succesorul legal urma să anexeze la cererea sa de refuz de teren, certificatul de deces al Tatianeî Sîrcu și certificatul de moștenitor legal. Teodor Sîrcu, nu este succesor legal și nu este împuternicit de a stinge dreptul de proprietate asupra terenului.

Totodată, accentuează că cererea de apel a fost depusă de reprezentantul Primăriei Strășeni, care nu are calitatea procesuală de apelant, deoarece actul administrativ contestat este emis de Consiliul orășenesc Strășeni, dar nu de Primăria Strășeni. Reprezentantul Primăriei Strășeni nu deține împuternicirile legale de a reprezenta Consiliul orășenesc Strășeni în instanțele de judecată. Procura anexată la materialele cauzei îi permite reprezentantului Vitalie Moroșanu de a reprezenta doar interesele Primăriei Strășeni, dar nu și a Consiliului orășenesc Strășeni.

Examinând recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică următoarele.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, a fost depus prin intermediul oficiului poștal la data de 16 septembrie 2016 (f.d.79). Prin urmare instanța de recurs consideră că recurentul

s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 17 octombrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs declarată de Oficiul Teritorial Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.82).

Până la examinarea pricinii, intimații nu au depus referință prin care să-și exprime opinia asupra cererii de recurs.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, recursul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, s-a considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 241 alin. (1) și alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

După cum urmează din actele cauzei, reclamantul Oficiul Teritorial Chișinău a solicitat anularea deciziei Consiliului orașenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015 cu privire la stingerea dreptului de posesiune asupra terenului cu suprafața de

0,25 ha, în urma decesului deținătorului de teren Sîrcu Tatiana Ion și renunțării benevole a succesorului de drept fără atribuirea altui teren.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, concluzia instanței de apel despre necesitatea casării hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a respins acțiunea, este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art.130 din Codul de procedură civilă. Actul de dispoziție a instanței de apel a fost adoptat cu respectarea normelor de procedură și cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

Conform art. 314 alin. (1) din Codul civil, posesiunea încetează dacă posesorul a renunțat definitiv și expres la stăpânirea de fapt a bunului sau pierde în alt mod stăpânirea de fapt asupra lui.

În acest sens instanța de recurs relevă faptul că, prin decizia Consiliului orășenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015 s-a dispus stingerea dreptului de posesiune pe care îl avea Sîrcu Tatiana asupra terenului cu suprafața de 0,25 ha., dar nu s-a dispus stingerea dreptului său de proprietate.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele recursului cu referire la ignorarea de către instanța de apel a prevederilor art. 388 din Codul civil, deoarece această normă de drept care reglementează stingerea dreptului de proprietate, este irelevantă cazului dat. La fel nu pot fi reținute nici argumentele referitor la încălcarea garanțiilor dreptului de proprietate și principiul inviolabilității proprietății. Or, la materialele cauzei lipsesc acte confirmative prin care s-ar dovedi că acest teren aparține cu drept de proprietate Tatianei Sîrcu.

Cât privește argumentul recursului precum că, reprezentantul Primăriei or. Strășeni Vitalie Moroșanu nu deține împuterniciri legale pentru a reprezenta interesele Consiliului orășenesc Strășeni în instanțele de judecată, deoarece procura anexată la materialele cauzei îi acordă dreptul de a reprezenta doar interesele Primăriei Strășeni, dar nu și a Consiliului orășenesc Strășeni, nu poate fi reținut și urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat.

În acest sens Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă faptul că, Vitalie Moroșan a depus cererea de apel din numele Primăriei Strășeni, care prin încheierea protocolară a Judecătoriei Strășeni din 03 februarie 2016 a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu (f.d.31).

Aici sunt relevante prevederile art. 68 din Codul de procedură civilă care stipulează că, intervenientul accesoriu are drepturile și obligațiile procedurale ale părții căreia i se alătură, cu excepția dreptului de a modifica temeiul și obiectul acțiunii, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor din acțiune, precum și de a renunța la acțiune, de a recunoaște acțiunea sau de a încheia tranzacție, de a înainta

acțiune reconvențională sau de a cere executarea silită a hotărârii, încheierii sau deciziei judecătorești.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, iar cererea de recurs este una neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașenesc Strășeni, intervenienți accesorii Primăria Strășeni și Sîrcu Teodor, cu privire la anularea deciziei Consiliului orașenesc Strășeni nr. 7/10 din 01 octombrie 2015.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Nicolae Craiu